

כאן!

מציאות ישראלית באמנות

גיליון 92

נובמבר-דצמבר 2024

"על החיים ועל המתים"

חנה ראוכבר בבית האמנים בתל אביב

קטנים עומדים עירום ועריה בפני בוראם. עירום החושף פגיעות קיומיות. חף מכל רמז ארוטי. שפת הגוף מספרת על מצב של תהיה. חיפוש. חוסר בהירות, תלישות, וניליות מגדרית. המבט מופנה פנימה אל האדם, אל עצם קיומו.

יוצאי דופן פסלי האמזונות המדממות, אשר מגיבים לאלומות של ארועי השבעה באוקטובר. האמזונה הוא אשה בת 3 גילאים. גיל עשר. גיל ארבעים וגיל שבעים. מעגל חיים שאורכו שבועים שנה בגוף אמזוני אחד. גובהו הפיזי של הפסל 117 ס"מ. הוא כגובה ילדה בת עשר. בחזית הפסל, דמות אשה בת ארבעים ובגב הפסל, דמות אשה בת שבעים. שילוב שלוש הגילים בגוף אחד. מנסה לאתגר את הרעיון, שיופיה של האשה הוא לא רק בנעוריה ובפריחתה. ראשה של האמזונה הוא ראש האלה הרומית, ונוס. סמל ליופי, טוהר, אהבה ונדיבות. דמותה מהדהדת את פסל החרות המסמל את הערכים הליברליים של המערב: הזכות לחיים, לחירות ולשוויון - ללא

התערוכה "על החיים ועל המתים" - היא על אלו שלמדו לחיות, ועל אלו שלמדו להתיידד עם המוות. בתערוכה ציור, פיסול, סרקופגים ועבודת וידאו. הציורים והפסלים עוסקים בחיים והסרקופגים מספרים את סיפור ההתיידדות של האמנית עם המוות. שיחה שמתנהלת באמצעות סרקופגים, תבניות יציקה מצוירות, שבתוכם נוצרת אשליה של דמויות הנעות מימין לשמאל, מעלה ומטה. אפשר לראות בתנועה בתוך הסרקופג דיאלוג בין החי לבין המת. בין הדמות הנעה בתוך ארון הקבורה לבין המתבונן בה. הספר שבו הצופה פונה אל המת, והמת עונה לו בדממה. דמותו נעה בתוך ריק, בתוך שקט. בתוך מקום שהוא מעבר לזמן. המת משוחח איתנו. בחלומות. בזיכרונות ובכאב. משוחח איתנו גם עצם רעיון המוות. האפשרות המתמדת והנוכחת של סיומם של החיים.

הדמויות בציוריה של ראוכבר הן בגודל טבעי. בעוד שבפסליה הדמויות הקטנות ממידת האדם, מזמינות את הצופה להתקרב אליהן. אנשים

בעולם האמנות הישראלי. ראוכבר הציבה את המאבק לנראות הגוף הנשי המבוגר בפרהסיה הציבורית בראש סדר העדיפויות האמנותי שאותו כוננה. בכך היא אתגרה ופרטואר דכאני ומקובע של תפיסות מגדריות וגילניות. תערוכותיה של ראוכבר, שאותם העלתה בעקביות לאורך שנים רבות, זכו לטקסטים פרשניים-ביקורתיים. כך שמרחב הדעת האסתטי אותו יצרה זכה גם להדהודים טקסטואליים תרבותיים מרובים והיא אמנית אשר השפיעה על דורות של אמניות ואמנים צעירים ממנה שפועלים כיום בשדה האמנות.

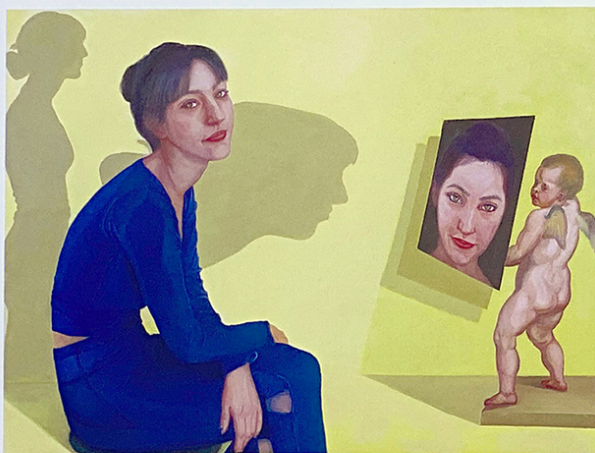
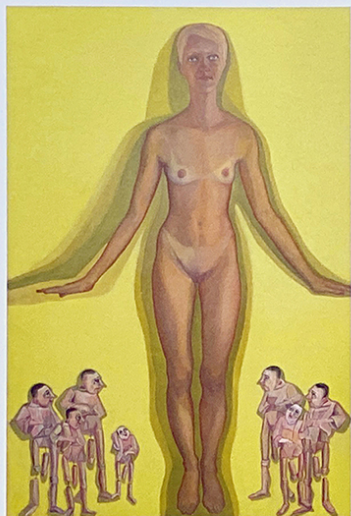
זיוי ברמן היא אוצרת וחוקרת אמנות, יו"ר הועד המנהל בעמותת לחקר אמנות נשים ומגדר בישראל, ודוקטורנטית באוניברסיטת הסורבון בפריז.

אוצרת: זיוי ברמן

ז'דל דת. גזע ומין. אליהם נוספו מאז ערכים פמיניסטיים של זכות אישה על גופה והאיסור על הטרדה מינית ואונס. ב-7 באוקטובר 202 נפלה האמזונה טובת הלב קורבן לאונס ברוטלי. היא איבדה את 'אופטימיות הטבועה בה, והחלה לדמם. אפשר לראות בה מטפורה 'ערכים ההומניסטיים המערבים הנמצאים בסכנה.

ציורים הם פראפרזות על ציורי מופת, אשר האמנית מנסחת מחדש צורה הומוריסטית. האמנית מזמינה את הצופה למסע שיש בו זמנה, שמלמד את הצופה לא לפחד מהמוות ולהתיידד עימו. למסע אל השלמה והומור. מסע משחרר ומקל.

וזה ראוכבר היא זוכת פרס בקי דקל לאמנית עכשווית לשנת 2023. ול העמיתה לחקר אמנות נשים ומגדר. מנימוקי השופטים: ראוכבר והוזה מודל לאמנית אקטיביסטית ולוחמת, אשר פועלת בנחישות, אומץ לב ולאורך זמן, וכך פילסה לה נתיב בעל קול צלול ועקבי

On the Living and the Dead

Hava Raucher at the Artists' House in Tel Aviv

This exhibition explores themes of living and dying, of those who learned to live and those who learned to befriend death, through an array of artworks, including paintings, sculptures, sarcophagi, and video installations.

Raucher's paintings and sculptures address the concepts of life and living, while the sarcophagi narrate the artist's engagement with death. These sarcophagi, featuring painted casting molds, create an illusion of figures moving in various directions, reflecting a dialogue between the living and the dead, between the moving figure within the coffin and the observer. This interaction symbolizes a form of mourning where the viewer speaks to the deceased, and the deceased responds in silence. The figures within these sarcophagi exist in a space beyond time, conversing with us through dreams, memories, and pain, while also embodying the perpetual presence of life's end.

Raucher's paintings are life-sized, while her sculptures feature smaller-than-life figures, inviting viewers to engage closely. These small, naked figures stand vulnerable before their creator, exposing existential fragility devoid of erotic undertones. Their body language conveys uncertainty, search, ambiguity, detachment, and gender fluidity, prompting a gaze of introspection towards the essence of one's existence.

Among the exceptional works are the Bleeding Amazons, which respond to the violence of the October 7th events. The Amazon figure embodies three ages: ten, forty, and seventy, symbolizing a lifespan of seventy years within a single Amazonian body. Standing 117 cm tall, the sculpture is the height of a ten-year-old girl, with the figure of a forty-year-old woman on the front and a seventy-year-old on the back. This combination challenges the notion that a woman's beauty lies solely in her youth and bloom. The Amazon's head is modeled after the Roman goddess Venus, symbolizing beauty, purity, love, and generosity. Her figure echoes the Statue of Liberty that symbolized the liberal values of life, liberty, and equality irrespective of race, religion, or sex. Since then, feminist values have been added, including a woman's right to her own body and the prohibition of sexual harassment and rape. On October 7, 2023, the benevolent Amazon became the victim of a brutal assault. She lost her inherent optimism and began to bleed. She can be seen as a metaphor for the endangered humanistic values of the West.

The paintings are paraphrases of masterworks that the artist reinterprets with humor. The artist invites the viewer on a journey of compassion, teaching them not to fear death but to embrace it, a journey of acceptance and humor. It is a liberating and comforting journey.

Raucher's paintings reinterpret masterpiece works with humor, inviting viewers on a journey of compassion, urging them to embrace death and find humor and acceptance within it. This journey offers liberation and relief.

Hava Raucher is the recipient of the 2023 Becky Dekel Prize for Contemporary Art, awarded by the Association for Research on Art, Women and Gender. The Dekel Prize judges cited Raucher as a model activist artist who has demonstrated determination, courage, and consistency, forging a distinctive and consistent voice in the Israeli art world. Raucher has made the struggle for the visibility of the older female body in the public sphere a central focus of her artistic priorities. In doing so, she has challenged a repressive and fixed repertoire of gender and age perceptions. Raucher's exhibitions, presented consistently over many years, have garnered numerous interpretive and critical reviews. Her aesthetic contributions have resonated culturally and textually, and she has influenced generations of younger artists who are now active in the art world.

Zivi Berman is an art curator and researcher, Chair of the Board of the Association for Research on Art, Women and Gender in Israel, and a PhD candidate at the Sorbonne University in Paris.

Curated by: Zivi Berman

